

Hadapródiskolából múzeum

Kitárta kapuját a Körösvidéki Múzeum új székháza: az egykori Nagyváradi Királyi Hadapródiskola impozáns épületében öt termet nyitottak meg. A teljes átköltözés körülbelül egy év múlva várható. Az új székhely megnyitóján prominens vendégek vettek részt, az esemény sajtónyilvánosság előtt, de zárt körben zajlott. A *Világkép gyapjába szöve* (a kisinyovi múzeum kollekcója), a *Népművészeti motívumok a hagyományos népviseletben* (a debreceni Déri Múzeum anyaga), a *Nagyváradi kortárs festők és szobrászok művei a Körösvidéki Múzeum gyűjteményéből*, a *Fekete József- emléktárlat* és a *Nistor Coita-emléktárlat* című kiállításokat a nagyközönség május 20-tól, a Múzeumok Éjszakája programsorozattól kezdődően látogathatta.

Látogatók igyekeznek az új székházba a Múzeumok Éjszakáján

Aurel Chiriac, a Körösvidéki Múzeum igazgatója a vendégek üdvözlése után örömet fejezte ki amiatt, hogy tíz évig tartó, hosszadalmasra nyúlt felújítás után végre megnyithatnak öt termet.

Pásztor Sándor, a Bihar Megyei Tanács elnöke hangsúlyozta: nemhiába az lett az esemény elnevezése, szlogenje, hogy *Visszatérés a normalitáshoz*. Több lesz ez az épület Várad szívében, mint egyszerű múzeum, hiszen jó lehetőség ez a megyének, hogy regionális jelentőségű kulturális intézetté váljon a Körösvidéki Múzeum. Bár még közel egy év szükségeltetik a teljes átköltözéshez, rendre nyitnak majd meg újabb és újabb termeket. A múzeum munkatársai folyamatosan hurcolkodnak majd, és szerre belakják az építményt.

Ionuț Vulpescu kulturális miniszter üzenetét (a tárcavezető a rendezvény idején az Amerikai Egyesült Államokban tar-

tózkodott) Alexandru Pugna államtitkár adta át. Egyúttal hangsúlyozta: a Körösvidéki Múzeum új székhelye 14 ezer négyzetméter területet foglal el, ezáltal a Körösvidéki lesz a legnagyobb múzeum Romániában.

Dr. Papp László, Debrecen polgármestere azt emelte ki, hogy a kultúra várost, közösséget épít. Nemzeteket is képes összekötni. A Várad és Debrecen közötti együttműködés hosszú évszázadokra vezethető vissza, a két város múzeumai közötti jó kapcsolat sem új keletű, s a továbbiakban is hosszú távra terveznek. Debrecen szeretne 2023-ban Európa kulturális fővárosa lenni. Ha sikerül elnyerni e

megtisztelő címet, abból Nagyváradnak és egész Bihar megyének is előnye származhat a különféle gazdasági, egyházi, kulturális együttműködések jóvoltából, taglalta Debrecen elöljárója.

Maurizio Passerotti, Dél-Tirol tartomány romániai tiszteletbeli konzulja az Aurel Chiriachoz fűződő többéves barátságáról szövegezte az új székházról: „Az épületet háborúra tervezték, és most a kultúrának és békének ad helyet.”

Ha már jó kapcsolatokról, együttműködésről van szó: a nagyvárad múzeumigazgató örömmel köszöntötte a neves budapesti építész is, az Ybl Miklós-díjas Wagner Pétert, aki kreativitásával és tudásával segíti a továbbiakban is a projektet.

Varvara Buzilă, a kisinyovi Néprajzi és Természettudományi Múzeum munkatársa, a *Világkép gyapjába szöve*

tárlat kurátora a szőtteken, kárpitokon látható jelképekről beszélt. A szőnyegek készítői a kozmosz megannyi szimbólumát megjelenítették alkotásaikon. Az asszonyok beleszőtték a szőnyegekbe a búza és a szőlő meséjét, a halottak útját, a lélek fölemelkedését a paradicsomba, a folyók hullámszerűségét, a zöldellő természetet és megújulást, meg persze még sok minden mást.

Magyari Márta néprajzkutató, a debreceni Déri Múzeum munkatársa elmondta: a hetvenes években már volt etnográfiai kiállítás Váradon a cívisvárosbeli Déri Múzeum anyagából, mégpedig egy népművészeti

A néprajzi kiállításon

Fotók: Csikos Rolland

kerámiatárlat. A mostani egy keresztmetszet: a néprajzi gyűjtemény viseletgyűjtéseiből válogattak. Népviseleti darabok, eredeti öltözetek kerültek a váradi kiállítóterembe a Dunántúlról, Kalotaszegről és Matyóföldről. A ruhadarabok mellett cipők, fejrevalók gazdagították, a huszadik század elején készült grafikák és fotók egészítették ki a kollekciót. Az egyik érdekesség egy 1817-ből való torockói férfi bőröv volt.

A köszöntők, méltatások után a jelenlévők végigjárhatták a kiállítótermeket, megismerhették a kiállításokat. Először a szőnyeget, a gyapjúba szőtt világképeket, hiszen abban a teremben volt a megnyitó. Azután következett a kortárs képzőművészeti anyagok megtekintése. A Nistor Coita- és Fekete József- emléktárlatokról Chiriac igazgató mondott méltatást. A 2013-ban elhunyt Nistor Coita özvegye is jelen volt a vernisszázon. Coita művészetében különös fontossággal bír a vonalak ereje és az alkotó személyes mitológiája. A látogatók megcsodálhatták Fekete József alkotásait is. Az 1979-ben elhunyt művész a modern romániai szobrászat jelentős egyénisége. Az egyik pannón lévő tájékoztató olvashattunk „élettel teli formáinak nemességéről, melynek a létezés szabadságát kell ajánlódékozni”. Néhány szobrárt Romain Rolland derűs regényhőse, (élet)művésze, Colas Breugnon ihlette, a képzőművészeti alkotások címe a regénycím lett. Néhány

kisplasztikát Nina Cassian-vers inspirált.

A Nagyváradi kortárs festők és szobrászok művei című tárlaton is érdemes volt elidőzni, hogy aztán átvándoroljunk a Debrecenből hozott néprajzi kincsekhez. A már említett kétszáz esztendő bőröv mellett láthattunk egyebek mellett ócsényi (Tolna megye) papucsot, Bács-Kiskun megyéből származó tulipános ládát, Torda-Aranyos vármegyei zsinórövet, mezőkövesdi matyó asszony gazdagon díszített, hímzett ünnepi viseletét, Püspökbogádból való bőrködmönt, mezőkövesdi sátoros kendőt, bakonyi kanászkalapot és szűrt.

Látnivaló volt bőven, s az épületből kísértélva még meg-megállhattunk a tágas parkban – ez majdan szabadtéri rendezvényeknek lesz alkalmas színhelye.

TÓTH HAJNAL